

ET GRØNLANDSK KOMMUNEREGNSKAB

ANNO 1954/55

Af kærner *Helge Knudsen*, Upernavik

Nogle ser hånligt på statistisk årbog, andre falder over den og læser myriader af tal, som var det spændende romaner. Dette være skrevet for begge kategorier - håber jeg da.

Kommunen er Upernavik, men kunne for tallenes skyld stort set godt have været een af de andre vestgrønlandske „storkommuner“ (befolkningstal $\frac{31}{12}$ 1954 1338, heraf 43 udsendte), der begyndte deres nuværende tilværelse fra $\frac{1}{10}$ 1951. Kommunernes regnskabsår går fra $\frac{1}{10}$ til $\frac{30}{9}$, og dette - det sidst afsluttede, kan altså kaldes år 4 efter nyordningen.

Konto 1 - renteindtægter: Kr. 1.221.

Ved kommunens start overtoges den gamle sysselskasses sparekassebog, samt fordringer for de sidste års endnu ikke afbetalte sysselskasselån, væsentligst stammende fra husbygningslån. Denne grundfond er „bundet“, så kun renterne må hæves. Sparekassens indestående udgjorde pr. $\frac{30}{9}$ 1955 kr. 26.183 og endnu udestod kr. 4.663 på husbygningslån fra 1950/51.

Konto 2 - tilskud fra landskassen: kr. 173.678.

Der findes jo endnu kun indirekte skatter på Grønland, og disse indbragte i 1953/54 kr. 3.129.001, hvoraf ca. $2\frac{1}{4}$ million brugtes som tilskud til de 16 kommuner. Senere er spritussen givet fri, hvilket vil betyde en kraftig stigning i afgiftsindtægterne (desværre!) - eksempelvis var salget af spiritus, vin, øl og mineralvand for Upernaviks handels vedkommende steget fra kr. 90.676 i 1954 (kalenderår) til kr. 191.757 i 1955 - eller 111 pct.s stigning.

Konto 3 - andre indtægter: kr. 25,00.

Det drejer sig om afgift for et løst næringsbevis, iøvrigt kommunens eneste, nemlig af en fotograf.

· Det var indtægterne, lad os se på udgifterne. Forudskikkes bør det måske, at der ikke findes nogen særskilt kommunekasse, idet kærnerkontorets (altså statens) virker som fælleskasse.

Konto 11-1 - løn til kontorpersonale: kr. 1.324.

Man vil muligt mene, at det ikke kan være fedt at være kærner i Grønland (det er det såmænd heller ikke: 13.999 kr. + brændselstillæg), men udgiften her omfatter kun kontorets grønlandske medhjælp, vor udmærkede kassøse, og kun for oktober kvartal 1954, idet hun fra $\frac{1}{1}$ 1955 lønnes af staten.

Konto 11-2 - kommunefogedhonorarer: kr. 1.209.

Upernavik kommune bestod i nævnte regnskabsår af byen, 6 udsteder, 10 bopladser, (1956: kun 8) og et depotsted. Bopladserne hører under nærmeste udsted, hvorfor der er 8 kommunefogder. Disse klarer dels de kommunale sager og har i de sociale sager, der udgør hovedparten af arbejdet, 2-4 forsorgsudvalgsmedlemmer til støtte, dels har de det politimæssige, hvorfor staten betaler et tilsvarende beløb. Honorarerne varierer fra 23 til 40 kroner månedligt.

Konto 11-3 - kontorholdsudgifter: kr. 15.217.

Fra nytår 1955 blev truffet en ordning, så kommunen refunderer staten kr. 15.000 årligt som sin del af kærnerkontorets drift, herunder altså lønninger til kærner, kærnerassistent samt den grønlandske medhjælp.

Konto 11-5 - andre udgifter: kr. 10.625.

Dette er en ret blandet konto. De væsentligste udgifter er transporter af kommunalbestyrelsens medlemmer. Af disse har vi 7, hvoraf de 5 bor ude i distriktet. Det sydligste medlem bor 90 slædekilometre fra byen, det nordligste 312 km. Medlemmerne får 18 kroner i dagpenge under møderne og ved rejser fra og til disse, iøvrigt 15 kroner under rejser i deres valgområde. Så er der „borgmesterhonoraret“ på 500 kroner til kommunalbestyrelsesformanden, der i vort tilfælde er en kateket, bosat i byen. Hans to forgængere var henholdsvis telegrafist og fanger, og også disse havde bopæl i byen. På hver af de fast beboede pladser, også de 3 bopladser, der hver kun består af eet hus, findes en fangstlistefører, der daglig opnoterer alle nedlagte sødyr samt eventuelle ræve, bjørne og rener. De beskedne honorarer til disse listeførere afholdes også over denne konto. Det samme gælder honorarer til kateketerne for optagelse af mandtal hvert nytår, da vi endnu mangler et regulært folkeregister. Handelens udstedsbestyrere, der fører en kassekladde over statens og kommunens udgifter, hvoraf genpart hver måned indsendes sammen

På vinterrejse ud i distriktet.

Foto: Helge Knudsen

med bilagene, får fra 150 til 250 kroner årligt i honorar herfor. Og så er der de 2 kommunale revisorer, der for at gennemgå ca. 2600 bilag belønnes med 150 kroner hver. Og lad os så slutte med „det slemme“, repræsentationsudgifter på 408 kroner, væsentligst gået op i røg under kommunalbestyrelsesmøderne, hvoraf der normalt afholdes 3 årligt, som til gengæld hver varer 3-4 dage - ofte til sen nat.

Konto 11-6 - udgifter ved valg: kr. 2.053.

Med vore afstande og manglende befolkningstæthed må et valg - i dette tilfælde det andet valg til kommunalbestyrelsen samt valg af landsrådsmedlem - være såre besværligt, omend vi sommeren igennem har en statsmotorbåd *Angut* til at klare en del af transporten. Desuden har KGH* en skonnert, hvortil så kommer leje af private motorbåde, når det kniber. Sluttelig kan der være tale om kajakpost. Kommunen har 2 udstedsradioer samt byens ICAO-station**, og telegramudgifterne svulmer jo let, når breve kan være måneder om at nå frem.

Ialt skulle dette så blive kr. 30.429 til over-administrationen.

* Den kongelige grønlandske Handel. ** Den internationale civile luftfartsorganisation.

Konto 12-1 - børneforsorg: kr. 122.

I nævnte år er kun betalt elforbruget i den dengang private børnehave, der blev drevet udfra indsamlede midler og gaver. Senere har *Red Barnet* overtaget driften i lighed med andre steder i Grønland og med delvis refusion direkte fra den grønlandske landskasse.

Konto 12-2 - underholdshjælp m. v. til børn født udenfor ægteskab: udgift kr. 7.971, indtægt kr. 4.524.

Her, som i det øvrige Danmark, går det fint med forskudsvis at slippe af med normalbidraget til mødrene, medens det til gengæld er nok så tungt med at få fædrenes bidrag hevet hjem. Normalbidraget er 200 kr. årligt, hvortil fra $\frac{1}{4}$ 1955 kom procentregulering efter det grønlandske pristal, så normalbidraget derefter androg 286 kroner (nu 294). I enkelte tilfælde afgøres en sådan sag med et eengangsbidrag, der indsættes på sparekassebog, hvorfra der kun kan hæves normalbidraget årligt. Dette eengangsbidrag, der i tidernes morgen var 72 kroner, er nu på 3.600 kroner, vil vel dog snart helt forsvinde. Iøvrigt skyldes noget af kontoens underskud, at der findes flere ikke-afgjorte sager, hvor eksempelvis barnefaderens hjemrejse til Danmark kan udskyde afslutningen og opkrævningen.

Konto 12-4 - underholdshjælp til børn af enker og enkemænd, forældrelose m. v.: kr. 1.569.

Dette beløb har de forudgående år været en del større, men her bør erindres, at der i 1953/54 skete en frivillig flytning af over 200 mennesker, hvoraf en del netop hørte til „halve“ forældrepar. For nogle år siden foretog jeg en opgørelse, der viste, at der da fandtes 25 enkemænd, men 53 enker i kommunen, hvilket naturligvis skyldes de relativt mange kajak- og slædeulykker, hvorved fangere omkommer.

Konto 12-6-m - solgt amerikanertøj: kr. 1.868 - indtægt!

Sommeren 1954 modtoges, delvis ved en fejltagelse, en bagatel af 14 tons kaseret amerikansk militærudrustning, frakker, bukser, støvler og lignende. En del blev brugt til hjælp til bortflyttende familier, andet til trængende, medens en stor del blev bortsolgt for beskedne penge på stedet, ligesom en del blev videregivet til nabokommunen. Salget indbragte over 3.000 kroner, der siden har været til rådighed for forsorgsudvalgene, så man uden altid at skulle føle sig bundet af forsorgsvedtægterne har kunnet hjælpe også i tvivlstilfælde. For ikke at blive misforstået kan nævnes, at hjælp er blevet ydet til beklædning af efterskoleaspiranter, til hjælp til en enlig kvinde, hvis uforsikrede hus brændte. Iøvrigt findes altså endnu en pæn sjat af pengene.

Hvil mellem storis ved en af Upernaviks bopladser.

Foto: Helge Knudsen

Konto 12-6-tb - understøttelser til tb-patienter og eks-tb-patienter: kr. 4.807.

Bedre sygehuse, hjemsendelse af flere hundrede tb-patienter til danske sanatorier, fra efteråret 1954 også til *Dronning Ingrid's Sanatorium* i Godthåb, og fra 1955 indsatsen af røntgenskibet *Misigssut* har ført kampen mod tuberkulosen over i, hvad man tør håbe en snarlig nedkæmpelse af sygdommen i Grønland, hvor den af mange grunde har haft gode vækstmuligheder. De omkring 14.000 kroner, en sanatoriehelbredt eks-patient gennemsnitligt skal koste det offentlige, skal så heller ikke gerne være spildt. Gennem de skiftende lægers permanente deltagelse i kommunalbestyrelsens drøftelser af forsorgssager blev kommunen snart trukket med ind i dette arbejde. Nå, tallet tyder jo ikke på nogen overdreven hjælp, men fra det ret beskedne, dels at sikre familiernes udkomme under forsørgeres indlæggelse, dels at bevare sådanne forsørgeres fangstredskaber og hundespand, samt ydelse af hus-hjælp, hvis det var husmoderen, der var indlagt, er der i løbet af 1955 givet mulighed for langt videre hjælp end forsorgsvedtægterne ellers har givet. De sygehusindlagte tb-patienter får iøvrigt også lommepenge på linie med, hvad der gives

på danske sanatorier. Den største og bedste nyhed er vel dog, at muligheden for hurtig og effektiv indsats på det heroppe oftest mest kriminelle punkt - boligerne - nu er lovet til disse mennesker. I 1955 tilbagekom det første større hold eks-patienter hertil, og for disse er det jo ekstra vigtigt, at støtte ydes den første tid, hvilket oftest vil sige et halvt til et par år. Men som et kommunalbestyrelses-medlem bemærkede ved sidste møde: „Nok skal en fanger have hjælp, så han ikke bliver syg igen, men han må heller ikke tro, at han bare kan kræve ind, for så bliver han bare aldrig en god fanger igen, som kan klare sig selv.“

Konto 12-6 - underholdshjælp: kr. 7.313.

Den almindelige kommunehjælp er for dette år vel nok noget højere, end hvad det nuværende år vil opvise, hvilket bl. a. skyldtes meget dårlige fangstforhold i syddistriktet foråret 1955 samt hundegalskab i norddistriktet på samme tid, altså netop hvor karantænebestemmelser og manglende hunde var særligt følelige.

Konto 12-6-r - reparationslån: kr. 0,00.

Selvom boligstøttemidlerne giver mulighed for opførelse af op mod 200 nye boliger i Grønland årligt, er helhedsindtrykket af boligmassen meget trist. Det er således tvingende nødvendigt at holde mange i virkeligheden kassable huse i drift, og mindre reparationslån kan udgives, eventuelt rentefrit, men ikke med beløb, der overstiger vurderingssummen, der ofte kun udgør nogle få hundrede kroner, skønt huset måske er beboet af en børnerig familie. Disse lån afvikles normalt på et par år. I år er over denne konto også udgivet installationslån, så nogle bedre huse i byen har kunnet få elforsyning. Saldoen - kr. 11.054 - er overført til det nye regnskab.

Konto 12-7 - fattighjælp: kr. 3.871 i udgift - indtægt kr. 794.

Som de fortsatte - omend færre - sydflytninger viser, er der endnu nogle familier, der har overordenlig svært ved at klare sig med kommunens meget ensidige erhvervsliv.

Konto 12-8-a - alderdomshjemmets drift: kr. 23.117.

Alderdomshjemmet toges i brug december 1953. I regnskabsåret har der været 11 faste beboere - i 2 måneder endnu een. Desuden 2 ansatte, der boede på hjemmet. Den gennemsnitlige kostdag var 208 øre, medens de samlede udgifter pr. beboer (uden forrentning og afskrivning) har været 1.865 kroner. Blandt beboerne er der 2 ægtepar. Gennemsnitsalderen er 64 år, den yngste er 57, den ældste 75 år. Sidstnævnte - gamle Daniel, hvis billede ses side 331 - er fortsat kvik nok

til, at han, da der i slutningen af januar 1956 blev fundet en narhvalsavssat 15 km nord for Upernavik, trøstigt traskede derud og først vendte tilbage til hjemmet efter de over 30 kms travetur på isen (mørketid!) hen mod midnat og da med et par flænsebider hængende i en snor om halsen. En anden af beboerne nedlagde en narhval.

Konto 12-8 - aldersrenter: kr. 31.069.

Ved det fyldte 55. år er en grønlander berettiget til aldersrente, dog forudsat behovet er tilstede. Meget enkelte eksempler kendes på, at aldersrente ikke kan tilkommes - altså rent bortset fra pensionister og lignende. Det maksimale årsbeløb steg efter nævnte regnskabsår til noget over 1.000 kroner, men i det omhandlede år var de almindeligste beløb: énlig ca. 500 kr. og knapt 800 kr. for ægtepar. Især dersom familie bistår med grønlandsk proviant, er en del af de gamle ret pænt hjulpet. Eksempler kendes da på, at en mand har glædet sig til at få aldersrente, da han aldrig har haft så stor en pengeindtægt, og indrømmes må det, at på gode fangststeder er renten rimeligere, end den normalt vil lyde i danske ører, hvor der sluttet udfra hjemlige udgifter til husleje, skatter m. m. Fra tidligere findes en nedgroet opfattelse af, at selv jævnt gode indtægter hos en 55-årig ikke bør medføre en reduceret rente, men selvom det heroppe er svært at øve „matematisk retfærdighed“ som udfra de hjemlige beregningstabeller, lykkes det oftest at få fastsat et nogenlunde passende månedsbeløb. Særlig brændsels- eller beklædningshjælp findes egentlig ikke, men lokalt er dels truffet den ordning, at der udbetales ekstra månedsbeløb i december (årsbeløbet opdeles i 13 portioner), dels kan der i de ringeste måneder udbetales ekstra mod tilsvarende reduktion i de bedste måneder. Iøvrigt findes et rådighedsbeløb på op til $\frac{1}{8}$ af årsbeløbet.

Konto 12-9 - invalideunderstøttelser: kr. 9.094.

Endnu findes ikke en ordning i lighed med den danske, men udfra lægens indstilling i hvert enkelt tilfælde ydes et månedsbeløb fastsat for eet år ad gangen. Gennemsnitligt er årsbeløbene på ca. 400 kr., svingende fra 130 kr. til 930 kr.

Konto 12-10 - sygetransport og lægetilkaldelser: kr. 2.919.

Ambulancen er normalt en slæde, men ved sommertid en motorbåd. Da lægen om sommeren ofte kommer til stederne med lægebåden, ligesom Handelens og politiets båd samt *Angut* medtager eventuelle patienter, er udgifterne væsentligst til slæde-transporter. For sådanne ydes kilometerbetaling 56 øre, men har den syges hushold selv befordring, skal denne anvendes gratis. Den længste strækning (312 km ad korteste vej) kan klares på 2 døgn, men det forudsætter unægtelig, at vejr

og is tillader. Da kommunens pladser ligger i skærgården, er den meste kørsel på havis, men enkelte landkørsler kan ikke undgås - især den syd for byen liggende „Knolden“ med en pashøjde på godt og vel 300 meter er besværlig, navnlig da faldet mod nord er meget brat. Kusken får ved passage af denne et tilæg på 8,75 kr.

Konto 12-11 - midlertidige erhvervslån: 0 kr.

Her er tale om smålån, eksempelvis til anskaffelse af riffel, der heroppe kan fås for 100 kr. Disse lånemuligheder, der er tænkt som en hjælp til selvhjælp, synes flere steder at have udviklet sig til det stik modsatte. Når selv gode fangere beder om hjælp, måske endda blot 17,50 kr. for at få bindegarn, så han kan få sat sælgarn ud, så er grænsen nået. Desuden viser det sig, at de lokale forsorgsudvalg, der administrerer disse lån, i flere tilfælde både har ydet et andet og et tredje lån, før nogen form for afbetaling blot er påbegyndt. Vi har netop brugt en del tid til en ændring i disse forhold, og forhåbentlig lykkes det at få en skæv udvikling bremsset, inden for meget er spildt. Det er jo en fordel med en kommune, hvor det er så forholdsvis let at overse udviklingen, og søge at få ændret en „skæver“, inden det går alt for galt. Som antydnet ved de afsluttende bemærkninger under tb-hjælpen har man heroppe en frygt for, at hjælp skal virke sløvende på erhvervene, hvorfor forsorgsudvalgene og kommunalbestyrelsen snarere er for påholdende end for rundhåndede ved udgivelsen af hjælp, men smålånene er man gået med til for i mange tilfælde at sætte en erhverver i gang, fremfor at han og eventuel familie skulle have underholdshjælp. Iøvrigt var det også som et forsøg på hjælp til selvhjælp, da vi i 1952 i al stilfærdighed begyndte et arbejde med ophjælpning af husfliden udfra den betragtning, at der i nogle tilfælde måtte kunne fås værdier for de penge, som ellers skulle udbetales som hjælp, især i de dårligere fangstperioder, herunder mørketiden. En forening på andelsbasis blev igangsat og har siden fortsat udviklet sig. Det første år var omsætningen godt 4.000 kr. - i vinter har den været oppe nogle måneder på mere end 4.000 kr. altså om måneden. I 1952 gaves tilladelse til, at kommunen kunne yde et midlertidigt erhvervslån, indtil andelskapitalen var tilstrækkelig stor. Grundet den stadige stigning i omsætningen er dette endnu ikke lykkedes, så foreningen fortsat nødvendigvis må arbejde med lån, hvilket løber op i mange penge hvert forår inden første skibs ankomst, medens der til gengæld er overskud hvert efterår, når besejlingen og dermed salgsmulighederne ophører. Som det kan forstås af indledningen om denne konto, er de anførte 0 kroner ikke det helt korrekte billede, men da restgælden på de mange små erhvervslån er overført til videre og mere energisk opkrævning i det nye år, figurerer kontoen altså med 0.

Uegnet til beboelse, men god som fangsthytte ved sommertid.

Foto: Helge Knudsen

Slutsummen for de sociale udgifter bliver herefter kr. 88.402, idet jeg ikke finder det rigtigt at tage det deponerede beløb under 12-6-m med.

Konto 14 - den offentlige renholdelse: kr. 622.

Beløbets lidenhed lader ane, at her ikke er tale om nogen mønsterordning - endnu. Det bør dog erindres, at de allestedsnærværende slædehunde fjerner alt spiseligt - omend de så også efterlader skidt.

Konto 15 - snekastning: kr. 2.584.

Hovedparten af udgiften er afholdt i byen. Slædetrafikken bevirker, at bilerne sådan set er overflødige om vinteren, men når tøbruddet sætter ind, må vejene dog ryddes til bunds, for ellers synker vi selv derned, om vi da ikke har en meget let gang på jorden. Staten påtager sig iøvrigt de $\frac{2}{3}$ af udgifterne, der altså er adskilligt større end tallet viser. Forresten er det værd at bemærke, at et forsøg i

vinter på at holde vejene ryddede viser sig at koste det samme som forårsrydningen, og samtidig opnås, at brandmateriellet altid skulle kunne nå frem.

Konto 16-2 - fællesværksteder: kr. 622.

Et par steder, herunder i byen, har befolkningen fra tidligere en bygning, der dels anvendes som værksted, eksempelvis når en fanger skal bygge sig en kajak eller slæde, dels anvendes til dansemik. Men også andre steder har kommunen placeret en værktøjssamling, der står til befolkningens rådighed, dog formedelst en tiøre om dagen i leje. I ovennævnte udgift medgik anskaffelsen af 2 høvlebænke til sådanne værksteder.

Konto 16-4 - kommunale både: kr. 10.652.

Det er den konto, jeg helst gik let henover, men man kan jo også lære af fejl. I 1952 anskaffede kommunen en 22 fods motorbåd under henvisning til den da totale mangel på motorbåde i hele norddistriktet. Ret hurtigt derefter blev der anskaffet flere private motorbåde deroppe, og motorbåden blev så anvendt andre steder for om muligt at fremme erhvervet. For hvert år, der er gået, er foretagendet stadig blevet mere „kommunalt“ i den forstand, at underskuddet er vokset for nu at kulminere. Erfaringerne fra andre steder er slået til - kommunale både passes for dårligt og er til for lidt glæde for alle. Ganske vist er der af nævnte beløb anskaffet en jolle til et par tusinde, der er foretaget reparationer for et lignende beløb, men alligevel har kommunalbestyrelsen taget konsekvensen og besluttet at ophøre på den hidtidige maner. Vinteren 1955/56 har båden været i Godthåbsfjorden med unge, ugifte heroppefra, som foretrak at blive hjulpet til at prøve fiskeri fremfor vinterarbejdsløshed heroppe. Muligvis vil dette måske næsten rentable forsøg blive permanent.

Konto 16-6 - fangsthuse: kr. 1.025.

Fangsthusene har stor betydning som „forlængere“ af kajakkens og slædens aktionsradius. Fra gammel tid, hvor befolkningen fulgte fangstdyrene ved udflytning i telte og lignende, sætter fangerne pris på denne mulighed. Fra den gamle tid overtoges enkelte huse - i den nye tid er der opført 12 bedre huse, der også under optrækkende uvejr har haft betydning for rejsende. Udgiften her er væsentligst til reparationer, anskaffelse af primusser og lignende, samt til indkøb af et par ældre huse, der midlertidigt er anvendelige.

Konto 16-7 - kommunens beboelsesejendomme: udgift kr. 7.867, indtægt kr. 1.310.

Af udgifterne er 3.500 kr. anvendt til køb af 6 ældre huse, så kommunen råder over en boligreserve på 20 huse. Disses levetid er ret begrænset, men de er op-

Gamle Daniel.

Foto: Anker Nielsen

købt, fordi de tidligere ejere enten er blevet hjulpet til nye boligstøttehuse eller er bortflyttede. Fandtes så ringere huse på stedet, har sådanne kunnet kondemneres, så boligstandarden både hæves oppefra og fra den tunge ende. Desuden har kommunen et såkaldt demonstrationshus, der blev opført i 1952 som et forsøg på

at skabe en til de lokale forhold bedre egnet hustype. Indtægtsbeløbet skyldes lejeindtægter fra disse huse.

Konto 17-1 - vedligeholdelse af vejanlæg og anlæg af stier: kr. 8.296.

Heraf er 5.000 kr. anvendt til vedligeholdelse af byens vejnet (ca. 2 km), medens resten er anvendt til stianlæg, bl. a. en kirkesti i byen. Nogle småarbejder ved nogle landkørsler er også udførte for at lette passagen for slædekørende.

Konto 18 - forskellige andre udgifter: kr. 8.832.

I dette beløb er et stort ekstraordinært beløb forårsaget af hundegalskab, der plagede kommunen næsten hele 1955. Går man regnskabet igennem post for post, vil man finde, at der i hurtig rækkefølge 4 forskellige steder i kommunen er udbetalt 42 kroner i erstatning for en nedlagt gal ræv, der så er blevet destrueret. Dette hænger muligvis sammen med, at der vist med 4 års mellemrum sker en udvandring fra Canada til Grønland af ræve, der her prøver at klare sig, men formentlig ret hurtigt går til. I det mindste var vinteren 1954/55 et af disse år, hvor rævefælderne giver langt større fangst end normalt. En gal ræv angriber hunde, der kommer i deres nærhed, og derved overføres galskaben til hundene, der mærkeligt nok dog ikke angriber mennesker. Den eneste modforholdsregel er at nedslå de angrebne hundespand, hvorfor kommunen er pligtig til at yde erstatning i form af betaling til sælgere, der sikrer fangeren nye hunde. Topprisen er 30 kroner pr. hund. Slås alle angrebne hunde ikke ned, så smitten overføres til pladsens - ja, måske til andre pladsers - hunde, kan det få alvorlige følger for fangerne. Heroppe lader det til, at der ikke er blevet slået hårdt til straks, hvilket havde til følge, at ca. 135 hunde måtte slås ned, og erstatninger udbetales. Mere normalt er det, at erstatning til 2 fangere for hver en bidsk hund er udbetalt, efter at hunden er blevet påbudt nedslået af kommunefogeden. Ellers viser udgifterne eksempler som betaling - fyrstelige 25 øre - for ravnefødder, der visselig ikke tjener andet formål, end at skadedyret raven ønskes reduceret i antal. Smådusører for ting til vort beskedne museum, der har til huse i byens tidligere kirke, der senere blev sysselsrådssal, løber ikke op i meget. Det gælder ej heller driftsudgifter - batterier - til kommunale radiomodtagere, der er placeret på adskillige af kommunens pladser. Så er der feriegodtgørelser, opslagstavler og andet småt.

Konto 19 - anlægsarbejder: kr. 18.772.

Af nyanlæg gav året 4 nye fangsthuse til ialt 6.283 kroner samt en finsk badstue på sygehuset til 6.603 kroner. Desuden medførte elværksudvidelsen i 1954, at alderdomshjemmet har fået elektrisk lys, ligesom nogle afsluttende regninger

Lektürelæsningen sker ved sommertid ude i det fri.

først nu er nået frem - ialt kr. 5.885, hvorefter alderdomshjemmet står kommunen - eller landskassen - i ca. 180.000 kr.

Formuen:

Så kun lige det sidste „tørre“ tal. Formueregnskabet udviser samlede værdier på 280.596 kr.

Lykkedes det mon så at give en smule fornemmelse af, hvor langt eller kort det grønlandske kommunalvæsen er nået? Nå, alverden kan en håndfuld tal vel ikke fortælle, og et øjebliksbillede kan jo ikke belyse spørgsmål af dette omfang fuldtud, men måske skabe appetit på mere?